

Hel-gudinnan

Många är de gudinnor som passerat genom "Moder Sveas" (!) historia. Hel, Nerthus, Freja, Frigg etc. De flesta invandrande från andra kulturer/regioner.

Men den äldsta (-kända (okända?)) och mest spännande är nog gudinnan Hel.

Isländska – Hellir = grott

Norska – Hell = klippgrotta

Svenska – Häll = blottad bergsgrund, klippa

Finska – Helvä = beskydd, Helle = värme, Heila = hel

Liksom runt i världen står gudinnan/moder jord ofta synonymt med grottan (naturskötet) som livet/ folkets ursprung.

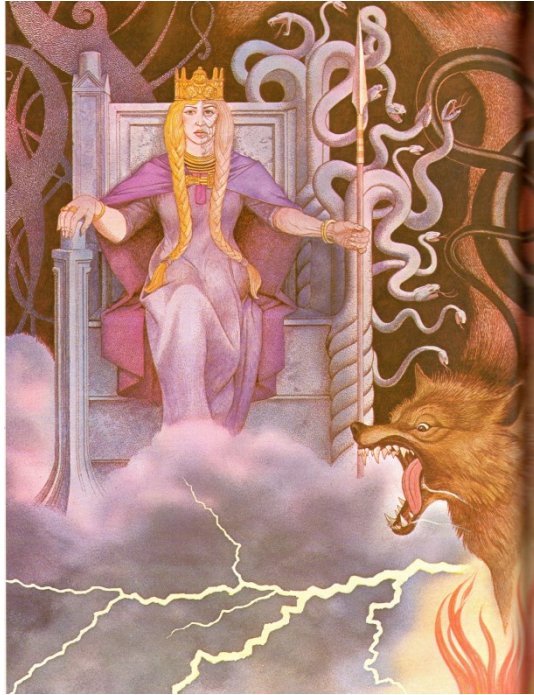
Här i Norden tros vi ha dyrkat gudinnan Hel i minst 15 000 år. Platser som tidigt befriats från istidstäcket längs med den norska atlantkusten – via de värmande golfströmmarna. Här har man funnit över 500 boplatser och ett par hundra namn anknytningsbara till Hel.

Hel är det i särklass vanligaste för- eller efterordet inte bara i Norge utan i hela Norden.

Trots detta är det väldigt lite som kunskaps förmedlas om vår ursprungsgudinna. För dom som känner sin asa mytologi är Hel bekant som en dödsdrottning. Dotter till den onde Loke, syster till Fenrisulven och Midgårdsormen.

"Gudinnan Hel var av jättebörd, dotter till Loke med jättinnan Angerboda. Hon bor under en av Yggdrasils rötter. Vägen dit genom mörka och djupa dalar, Hels väg, är lång att färdas. Hemskt är hennes utseende och hemskt är hennes omgivning. Hon skildras som helt eller till hälften blåsvart. Hennes hund Garm är blodig om bringan; hennes fat heter Hunger, hennes kniv heter Svält, hennes bädd Sjukläger."

Sv Uppslagsbok 1932

När asarna kom till Norden försökte man göra sig av med den stora Helgudinnedyrkan och man belade henne och hennes dyrkare med straff/vite som blev Hellsvite (=helvete).

Enligt Snorre störtade Oden Hel ner i underjorden och ett nytt verb infördes där ordet Hel skulle vara synonymt med dölja och gömma vilket blev mer vanligt i tyskan än i svenskan. I vårt nordiska språk har vi istället lyckats bevara Hels sakrala namn – betydelse som i exempelvis

Helig = som man ägnar religiös dyrkan, som står i förbindelse med det gudomliga

Helga = göra eller hålla heligt

Helgd =helighet/okränkbarhet

Helg = högtid

Helgelse = gemenskap upprättas mellan människa och Gud

Helgedom = tempel kyrka

Helgon = helig

Och även

(H)altare = offerbord

Liksom

Hela = bota, läka

Helbrägda = frisk, botad

Helbrägdagörelse = genom övernaturligt ingripande

Helgjuten = enighet, allt igenom äkta

Hell = var hälsad! Fornsvenska häll; Egentligen en böjningsform av Hel i betydelsen oskadd, frisk, lycklig, från början en välgångsönskning om (far)häll! (lev) häll!

Norstedts etymologiska ordbok, 2010

Hell dig = hälsad vare du

Och inte minst

Hel = fullständig
Helst= hellre än allt annat
Hellre= med största nöje el tillfredsställelse
Holism= teorier som hävdar att man främst ska studera företeelser helhet
Hälsa = friskhet, sundhet
Hälsning = det som man låter framföra
Hällkista = gravtyp från yngre stenåldern
Hällristning = Stenristade bilder & tecken från förhistorisk tid

Namn

Helena = (grek) fackla/bärare av upplysning
Helene = (balkan) månggudinna
Helfrid = (tyskt) lycka, frid
Helga = helig, lyckosam
Helge = helig, lyckosam
Hulda = huld/ljuv, älskvärd
Hold = (tysk) huld/gudinna

+ en mängd olika ord med vokala böjelser av (h)el, (H)äl, (H)ol, (H)al för att inte nämna alla kvarvarande geografiska namn/platser ca 2-3 000 i Norden varav några större och mer framträdande som av Hel välsignade platser såsom Hel-signade fors (=Helsingfors), Hel-signade ör (Helsingör), Hel-signade borg (Helsingborg) och Hel-signade land (Hälsingland).

I den ursprungliga Hel-kulten fanns vare sig synd-/skuldbegreppet eller straff. Hel-gudinnan omfattade allt levande från födsel till död. Hon var den goda, livgivande, allvetande, visa, fruktsamma och vackra kärleksgudinnan.

Hel var treenigheten personifierad i jorden-solen-månen och födelse-liv-död. Som sol-och månföreträdare var hennes symbol ringen och hjulet. Ett solår avslutades med att man firade Hel (Hjul). Mångården/månringen bär ännu hennes namn i form av Halo och ringen är vår symbol för helhet, evighet och kärlek i tid och rum.

Noterbart är även att samtidigt som Oden kastade gudinnan Hel ner i underjorden till Hel-s vite upphörde också rapporterna om Hyperboréerna, Lyckofolket i Lyckolandet...

Sammanställt av Mikael Burman, Göteborg
torpadammensvanner@hotmail.com